

Zdeněk Haník

TRENÉRE, PŘESTAŇ SE CHOVAT JAKO HRÁČ!

FOTO: ARCHIV ZDENĚKA HANÍKA (2)

ZDENĚK HANÍK DIRIGOVAL ČESKÉ REPREZENTANTY NA MISTROVSTVÍ EVROPY 2001 A NA MISTROVSTVÍ SVĚTA 2006

Rok 1993 - Union Enns (rakouská Bundesliga, nejlepší výsledek 3. místo)

Starší já: „Zdenále, vracím se do roku 1993. Tak ses přeci stal trenérem, a hned v Rakousku? Vždycky jsi tvrdil, že nikdy trénovat nebudeš. Ne nadarmo se říká 'odříkaného chleba největší kra- jíc'. Není to brzy? Neměl jsi ještě hrát? Je ti sice 36 let, ale fyzicky jsi na tom výborně.“

Mladší já: „Tobě se to říká, ale neznáš můj pocit. Mně už se nechce stále se něčemu podřízovat.“

Navíc už příliš přemýšlím o svých chybách a nehraju uvolněně. Nejvyšší čas toho nechat.“

Starší já: „No, jak myslíš, ale jako trenér děláš hned první trenérské chyby... Co tě to napadlo, ukazovat hráčům, jak se to správně na hřišti provádí! Tak jsi měl hrát dál, když máš potřebu se předvádět. Rozhodl ses být trenérem, tak to vezmi na vědomí a přestaň se chovat jako hráč. Jsi tam od vedení týmu, přemýšlej, vysvětluj, plánuj, koriguj a říd!“

Mladší já: „Asi máš pravdu, ale myslel jsem, že jim předvedu, jaký jsem ve svých letech ještě pašák.“

Starší já: „Nechce se ti prohrát, vid'? To nikomu chlapče, jenomže děláš další trenérskou chybu. Moc tlačíš na pilu. Chceš všechno vyhrát v základní části ligy, a pak se divíš, že jste padli na hubu v play off. To se dělá jinak: družstvo si potřebuje projít katarzí, aby v sobě již v průběhu sezony objevilo sílu překonávat kritické situace a stavy. To jsi mu neumožnil! Měl jsi svůj tým taky někdy nechat prohrát! Ty jsi dělal všechno pro to, abyste vyhráli každý zápas. Neprohráli jste sice v základní soutěži ani jednou, ale když jste poprvé v semifinále play off dostali na zadek, nastala všeobecná panika, ze které jste se už nevyhrabali.“

Mladší já: „To říkáš na základě zkušenosti, je ti šedesát, ale jak jsem tohle mohl vědět, když je mi šestatřicet? Jako hráč jsem chtěl vždycky vyhrávat, proč bych to tedy neměl chtít jako trenér?“

Rok 1997 - kvalifikace mistrovství Evropy (rakouská reprezentace)

Starší já: „Poprvé ti dávám palec nahoru, chlapče, kvalifikaci mistrovství Evropy s takovým týmem outsiderů, jako je rakouský národák, jsi zvládl dobře. Sice jste nepostoupili, ale porazit s tou rakouskou bandou Finy a Portugalce – to ti gratuluju. A víš, čím to bylo? Měl jsi odvalu obětovat jednoho z hvězdných hráčů, kteří ti v týmu dělali bordel. Musím říct, že poprvé jsi skutečně řídil tým, a ten za tebou stál.“

Mladší já: „A věříš, že jsem nepochyboval o svém kroku? Czedula [naturalizovaný Rumun a nejlepší hráč týmu] poté, co jsem ho vystřídal, mě totiž v pátém setu žádal, ať ho tam pustím zpátky. Ale já si byl jistý, že to dohrajeme vítězně bez něj.“

Rok 1998 - Tirol Innsbruck (rakouská Bundesliga, nejlepší výsledek 3. místo)

Starší já: „Cože? Rozhodl ses znovu hrát? Ve 41 letech v profesionálním klubu? Vždyť jsem ti říkal před pěti lety, že jako hráč končíš brzy a na trenérinu je čas... A nyní ještě k tomu chceš dělat hrajičeho trenéra? To si troufáš. Víš, jak je to komplikované?“

Mladší já: „Nechce se mi, ale nemám na vybranou. Rozpočet mi nedovoluje koupit ke třem legionářům ještě nahrávače, a jelikož ten stávající je tragický, tak musím na plac. Protože jestli ještě

párkrát prohrajeme, tak mě jako trenéra vyhodí a pojedou domů s celou rodinou. Dcera a syn už v Innsbrucku chodí na gympl...“

Starší já: „Čemu se divíš, že jsi neuspěl v semifinále play off proti Salcburku, když chceš být na hřišti i na lavičce! Na hřišti jsi uvažoval jako hráč – chyběl ti trenérský odstup. Že jsi hrál dobře a neměl jsi peníze na dalšího nahrávače? Možná, ale tvůj tým nakonec vypadl se soupeřem, kterého jste měli porazit, a ještě k tomu po tak skvělé sezoně. A navíc další hrubá chyba: bavit se s hráči o finále, když jste ještě nepřešli semifinále, to se nevyplácí. Kde je tvoje pokora?“

Mladší já: „Tady ti dávám za pravdu ve všem. Mám poprvé nutkání, že to jako trenér zabalím.“

Starší já: „Bereš nabídku trénovat český národák a vracíš se s celou rodinou do Čech? Hochu, to je odvážný krok – opustit dobré živobytí v Innsbrucku a jít do tak nebezpečné hry, jako je český národák. To ti přeju hodně štěstí...“

Mladší já: „Pokud bych měl být upřímný, tak si nejsem jist, zda by mě po této neúspěšné sezoně nevyhodili. A český národák ti nenabídnou mnohokrát za život.“

Rok 2001 - mistrovství Evropy (česká reprezentace, 4. místo a postup na MS 2002)

Starší já: „Tedy hochu, dávám ti podruhé palec nahoru. Kvalifikaci mistrovství světa 2002 a hlavně mistrovství Evropy v Ostravě 2001 jsi se svým týmem zvládl výborně. 4. místo na ME, to se hned tak nezopakuje. A víš, čím to tentokrát bylo? Protože jsi znovu, stejně jako u rakouské reprezentace, prokázal odvalu hájit vlastní cestu.“

Mladší já: „Sázka na strategii z našeho servisu si nezahrají se nakonec vyplatila, i když mi spousta lidí nadávala, že ani neumíme dát servis. Hodně jsme kazili, ale také jsme dávali hodně

^ **TRENÉR HANÍK VEDL NÁRODNÍ TÝM V DESÍTKÁCH ZÁPASŮ, PONĚKTERÝCH BITVÁCH BYL DŮVOD KRADOSTI.**

ZDENĚK HANÍK

Narozen: 22. 1. 1957 v Rychnově pod Kněžnou

→ **Hráčská kariéra ve volejbalu - kluby:** Zbrojovka Brno, Lokomotiva Nymburk, VKP Bratislava, Dukla Trenčín, Donaukratt Vídeň a Tirol Innsbruck

→ **Úspěchy:** 150 zápasů v reprezentaci, její kapitán (1992), 10 let nejvyšší soutěž v Československu, 3 mistrovské tituly v ČSFR (1990), Rakousku (1992) a na Slovensku (1993), v roce 1990 vyhlášen druhým nejlepším volejbalistou ČSFR

→ **Trenérská kariéra:** vedl rakouské ligové kluby Union Enns, Tirol Innsbruck a rakouskou reprezentaci (ME 1999), získal slovenský titul s VKP Bratislava (2004), s národním týmem Česka obsadil 4. místo na ME (2001), 13. místo na MS (2006), postoupil i na MS 2002, ME 2009 a MS 2010

es. Diváci na nás křičeli: Naučte se servis, nebo tam nelezte! Ale právě odvážným servisem jsme nakonec sestřelili Rusy a postoupili mezi čtyři nejlepší týmy v Evropě."

Starší já: „A že jsi po ME od manšaftu odešel? I to ti schvaluji, měl bys býval s představiteli svazu takové problémy, že bys to nakonec neustál.“
Mladší já: „Moc se mi do toho chtěli plést, ale nebudu si tady stěžovat.“

Starší já: „Ale ten krok s ligovým družstvem Příbrami, to byla trochu trefa vedle, nemyslíš? Sportovní ředitel, to ty přeci nejsi. Jsi trenér!“
Mladší já: „Tobě je všechno hned jasné, ale byl jsem na životní křížovatce a hledal jsem si dobrou práci...“

Rok 2003 - VKP Bratislava (slovenská extraliga - 1. místo 2004)

Starší já: „Jsem rád, že sis to brzy uvědomil a zavčas ses vrátil na trenérskou lavičku. Bratislava – potřetí palec nahoru, chlapče. Už ses něco naučil. Ten slovenský titul s VKP Bratislava není pro mě tak důležitý, jako to, že jsi objevil a vychoval několik velmi zajímavých hráčů. Někteří z nich hráli velmi úspěšně i v zahraničí. Myslím, že ti jsou vděční a jednou ti možná i poděkují.“
Mladší já: „Mám k těm mladým pěkný vztah a asi i oni ke mně. V tomto klubu jsem měl možná zůstat déle. S vedením jsem si rozuměl, měl jsem dobré podmínky pro práci a mladé perspektivní hráče.“

Rok 2005 - metodik ČVS

Starší já: „Takže přeci jenom končíš s trenérskou? Já vím, baví tě metodika, vždyť jsi kantor – takže z tebe bude už jen teoretik?“
Mladší já: „Chci psát odborné knížky, přednášet, předávat zkušenosti. Je to potřebné. Cítím, že k tomu mám předpoklady, protože znám teorii i praxi.“

„Hodně jsme kazili, ale také jsme dávali hodně es. Diváci na nás křičeli: Naučte se servis, nebo tam nelezte! Ale právě odvážným servisem jsme nakonec sestřelili Rusy a postoupili mezi čtyři nejlepší týmy v Evropě.“

Starší já: „To je možná pravda, ale není to zase brzké rozhodnutí?“

Mladší já: „To nevím, táhne mě to do této oblasti, a dostal jsem dobrou nabídku dělat metodika svazu.“

Roky 2006-09 česká reprezentace (12. místo MS 2006, postup na ME 2009, postup na MS 2010)

Starší já: „Vida, nedalo ti to, už jsi v trenéřině zpátky...“
Mladší já: „No... Vyhodili trenéra od národáku dva měsíce před mistrovstvím světa a nabídli mi to, tak jsem to vzal.“

Starší já: „Mistrovství světa v Japonsku 2006, postoupili jste ze skupiny, ale víc nic...“
Mladší já: „Ale byla to obrovská zkušenost. V přímém přenosu jsem tam poznal, jak daleko máme ke světové špičce.“

Starší já: „Tak jsi u národáku zůstal. Evropská liga v roce 2007 – to se ti moc nepovedlo. Zase jsi moc tlačil na pilu, nevytvořil jsi dobrou atmosféru v mančaftu, a především jsi neměl na své straně nahrávače. To se pak těžko působí na tým. Byl jsi netrpělivý, panikařil jsi, když se nedostavovaly dobré výsledky a tvůj tým to cítil.“
Mladší já: „Nevěděl jsem, čeho se chytit. A když párkrát prohraješ, manšaft začne pochybovat o tom, co říkáš.“

Starší já: „Naproti tomu kvalifikace na OH 2008, to ti tým šlapal jako švýcarské hodinky a ukázalo se, jak důležité je najít a dobře vsadit na jednoho smečářského koně. David Konečný to tam tehdy rozmlátil skoro sám, protože jsi mu dal poprvé důvěru a velkou šanci. Však taky potom 10 let zářil ve Francii i v národáku. Porazit v kvalifikaci na OH tak silné týmy, jako jsou Němci a Francouzi, a ješť k tomu 3:0, to se cení. Nenadechuj se! Já vím, nakonec vás Němci ve finále přeci jenom zlomili 3:2 a dlouho tě to mrzelo, ale to si nevyčítej.“
Mladší já: „Já si to nevyčítám, ale šťve mě to. Tenhle výsledek totiž asi zapadne, ale hráli jsme

3

TOLIKRÁT BYL ZDENĚK HANÍK VYHLÁŠEN TRENÉREM ROKU. V ČESKU V LETECH 2002 A 2008, NA SLOVENSKU V ROCE 2004.

tehdy nejlepší volejbal za moji trenérskou kariéru.“

Starší já: „A ta kvalifikace na ME 2009? To byl snad tvůj nejhorší trenérský výkon.“

Mladší já: „To si úplně nemyslím, ale nezvládli jsme klíčový zápas proti Slovákům... A napravili jsme to až v baráži. Nakonec jsme na Evropu postoupili.“

Starší já: „Co to zase vyvádíš?! Brát svého syna do národáku...“

Mladší já: „Hrál dobře v lize a na světové univerziádě. Svými výkony si to už zasloužil.“

Starší já: „To je možná pravda, ale vytvořil jsi sobě, a hlavně jemu, dost nepříjemnou situaci.“

Mladší já: „To už teď vím taky, ale nejsem věštec.“

Starší já: „Kvalifikace mistrovství světa 2010, zdá se, tvůj poslední solidní trenérský kousek. Gratuluji, ale bylo to o fous, vid! Nebylo to snadné,

dvoustupňová kvalifikace, kvalitní soupeři, stáli při tobě všichni svatí. A že jsi po vítězném kvalifikačním odstoupl, to ti znovu schvaluji, znám tě.“
Mladší já: „Měl jsem za sebou úspěšný turnaj a postoupili jsme na mistrovství světa, ale já mohu pracovat jen tam, kde mám důvěru vrchnosti a kde jdou moje povinnosti ruku v ruce s mými pravomocemi. A mám pocit, že tady tomu tak nebylo. Po posledním míči v rozhodujícím vítězném zápase proti Portugalcům jsem měl jasno: už ani o vteřinu déle.“

Rok 2010 - zakončení trenérské kariéry

Starší já: „Tak co ti mám ještě říct, už jsme skoro stejně staří, a kdybych pokračoval, tak by to už nebyl dialog s mým mladším já, ale s kolegou. Takže hodně štěstí, pane předsedo svazu, teď si teprve užiješ...“

Mladší já: ...

OTEC A SYN. ZDENĚK HANÍK STARŠÍ, COBY PŘEDSEDA SVAZU, PŘEDÁVÁ ZDENĚKU HANÍKOVI MLADŠÍMU ZLATOU MEDAILI ZA MISTROVSKÝ TITUL V ROCE 2013.